Tussenopbrengsten

2016 - 2019

Inhoudsopgave

TUSSENOPBRENGSTEN SCHOOLJAAR 2017 - 2018 2

ALGEMEEN 2
TECHNISCH LEZEN (DMT 2019) 3
GROEPSNIVEAU: BEHAALDE SCORE IN RELATIE TOT SCHOOL- EN AMBITIENORM 3
GROEPSNIVEAU: SCHOOLANALYSE TRENDTABEL EN GRAFIEK EN NIVEAUPERCENTAGES 3
GROEPSNIVEAU: INTERPRETATIE 4
CONCLUSIES EN CONSEQUENTIES VOOR ONS BELEID 7
BEGRIJPEND LEZEN 3.0 8
GROEPSNIVEAU 8
GROEPSNIVEAU: SCHOOLANALYSE TRENDTABEL EN GRAFIEK EN NIVEAUPERCENTAGES 8
GROEPSNIVEAU: INTERPRETATIE 10
CONCLUSIES EN CONSEQUENTIES VOOR ONS BELEID 11
SPELLING 3.0 (NIET WERKWOORDEN) 12
GROEPSNIVEAU 12
SPELLING 3.0 (WERKWOORDEN) 12
GROEPSNIVEAU 12
GROEPSNIVEAU: SCHOOLANALYSE TRENDTABEL EN GRAFIEK EN NIVEAUPERCENTAGES 12
GROEPSNIVEAU: INTERPRETATIE 14
CONCLUSIES EN CONSEQUENTIES VOOR ONS BELEID 16
REKENEN EN WISKUNDE 3.0 17
GROEPSNIVEAU 17
GROEPSNIVEAU: SCHOOLANALYSE TRENDTABEL EN GRAFIEK EN NIVEAUPERCENTAGES 17
GROEPSNIVEAU: INTERPRETATIE 19
CONCLUSIES EN CONSEQUENTIES VOOR ONS BELEID 21
TABEL GEMIDDELDE VAARDIGHEIDSSCORE 22
GROEPSNIVEAU 22
TOELICHTING SCHOOLNORMEN EN AMBITIENORMEN 22
SCHOOLNORM 22
AMBITIENORM 23
UITWERKING SCHOOL- EN AMBITIENORMEN PER VAKGEBIED 23

Tussenopbrengsten schooljaar 2017 - 2018

Algemeen

In onderstaande staan voor de Citotoetsen die we op school afnemen weergegeven welke gemiddelde vaardigheidsscores voor groepen bij welk niveau horen. Het betreft hier de derde generatie toetsen en de nieuwe DMT. Het geheel is per toets afgebeeld in tabellen. Aangezien er geregeld nieuwe CITO uitgaven komen, actualiseren we dit overzicht periodiek. Bij het maken van dit document zijn de Cito-handleidingen van de betreffende toetsen gebruikt. Bij de toetsen staat ook de gemiddelde vaardigheidsgroei aangegeven die een groep moet maken om bij de volgende toets in dezelfde niveaugroep te komen. Voor het niveau I geldt dat het verschil tussen de ondergrenzen op beide toetsmomenten als gemiddelde vaardigheidsgroei wordt genomen, voor het niveau V is hiervoor de bovengrens gebruikt. Bij een aantal vakken is een kolom opgenomen “gemiddelde”. Dit is meestal de afgeronde ondergrens van het II-niveau en wordt in deze tabel beschouwd als het landelijk gemiddelde. Verder hebben we in de kolommen onze scores opgenomen en deze afgezet tegen het landelijk gemiddelde, de schoolnorm en de ambitienorm. Na elke toetsbeschrijving zijn er interpretaties, analyse van trends en conclusies verwoord.

Technisch lezen (DMT 2019)

Groepsniveau: behaalde score in relatie tot school- en ambitienorm

Toets	Minimale en maximale vaardigheidsscore										
Niveau	V	IV	III	II	I	LG	AN	SN	16-17	17-18	18-19
M3	≤14,87	14,87 – 16,51	16,52 – 17,93	17,94 – 19,58	> 19,58	17	17	16	21,9	18,9	16,6
	7,26	8,05	8,73	9,52	9,52	9					
E3	≤22,13	22,13 – 24,56	24,57 – 26,66	26,67 – 29,10	> 29,10	26	26	24	44,8	36,0	31,0
	19,65	19,12	18,66	18,12	18,12	19					
M4	≤41,78	41,79 – 43,68	43,69 – 45,32	45,33 – 47,22	> 47,22	45	45	45	58,3	55,3	53,3
	4,41	5,2	5,88	6,67	6,67	5					
E4	≤46,19	46,20 – 48,88	48,89 – 51,20	51,21 – 53,89	> 53,89	50	51	50	68,3	65,6	65,9
	13,41	12,66	12,01	11,25	11,25	12					
M5	≤59,60	59,61 – 61,54	61,55 – 63,21	63,22 – 65,14	> 65,14	62	63	62		71,2	75,7
	4,38	4,9	5,36	5,89	5,89	6					
E5	≤63,98	63,99 – 66,44	66,45 – 68,57	68,58 – 71,03	> 71,03	68	68	68		77,0	81,0
	9,09	8,68	8,32	7,91	7,91	8					
M6	≤73,07	73,08 – 75,12	75,13 – 76,89	76,90 – 78,94	> 78,94	76	77	76	92,5	86,9	93,4
	4,09	4,59	5,01	5,51	5,51	5					
E6	≤77,16	77,17 – 79,71	79,72 – 81,90	81,91 – 84,45	> 84,45	81	82	81	99,0	96,3	92,9
	7,66	6,86	6,18	5,38	5,38	6					
M7	≤84,82	84,83 – 86,57	86,58 – 88,08	88,09 – 89,83	> 89,83	87	88	87		105,7	101,1
	2,71	3,15	3,53	3,98	3,98	4					
E7	≤87,53	87,54 – 89,72	89,73 – 91,61	91,62 – 93,81	> 93,81	91	92	91		111,9	99,6
	8,02	6,54	5,25	3,76	3,76	6					
M8	≤95,55	95,56 – 96,26	96,27 – 96,86	96,87 – 97,57	> 97,57	97	97	97			117,5

Groepsniveau: schoolanalyse trendtabel en grafiek en niveaupercentages

Schoolanalyse trendtabel 2017 – 2018; 2018 - 2019

Schooljaar		3 Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=	4 Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=	5 Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=	6 Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=	7 Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=	8 Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=
2017 / 2018	II	18,9	L:17	II	24/24	42	55,1	L:45	I	31/38	48	71,2	L:62	I	29/20	41	85,9	L:76	I	40/34	50	105,2	L:87	I	59/22	46	114,2	L:97	I	52/40	42
Gewicht: 17%				3,9	19/14/19	44			4,6	23/4/4	51			4,5	29/15/7	44			4,5	6/8/12	50			5,0	11/9/0	47			5,0	2/2/2	47
	III	36,0	L:26	I	38/26	42	65,4	L:50	I	48/29	52	77,0*	L:68	I	52/24	10*/43	95,3	L:81	I	57/20	49	111,4	L:91	I	67/13	45					
				4,5	17/12/7	44			4,7	19/0/4	51			4,4	12/12/0	44			4,7	6/6/10	50			5,0	7/13/0	47					
2018 / 2019	II	16,6	L:17	III	15/29	48	53,3*	L:45	I	33/21	1*/43	75,7	L:62	I	46/23	48	92,9	L:76	I	50/20	44	101,1	L:87	I	56/19	48	117,5	L:97	I	68/14	22
Gewicht: 16%				2,7	19/17/21	48			4,5	17/19/10	43			4,8	19/8/4	49			5,0	9/14/7	44			5,0	8/6/10	49			5,0	9/9/0	46
	III	31,0	L:26	I	29/23	48	65,9	L:50	I	56/14	43	81,0*	L:68	I	48/27	1*/49	93,4	L:81	I	50/11	44	99,6	L:91	I	49/18	49					
				4,2	15/15/19	48			4,7	19/5/7	43			4,6	13/8/4	49			4,5	20/9/9	44			4,4	14/4/14	49					

Legenda

Gem. Vaardigheidsscore (indien bekend) of score

L/I L=Landelijk gemiddelde en I=Inspectienorm (indien bekend)

Niv. Niveau (bovenste cel) en niveauwaarde op groepsniveau (onderste cel)

I/II III/IV/V Percentages I/II (bovenste cel) en percentages III/IV/V (onderste cel)

n= Totaal aantal getoetste leerlingen (bovenste cel) en aantal leerlingen op 1 oktober in leerjaar (onderste cel). Bij minder dan 80% deelname wordt het bovenste vakje grijs gekleurd.

Schoolanalyse grafiek 2017 – 2018; 2018 – 2019

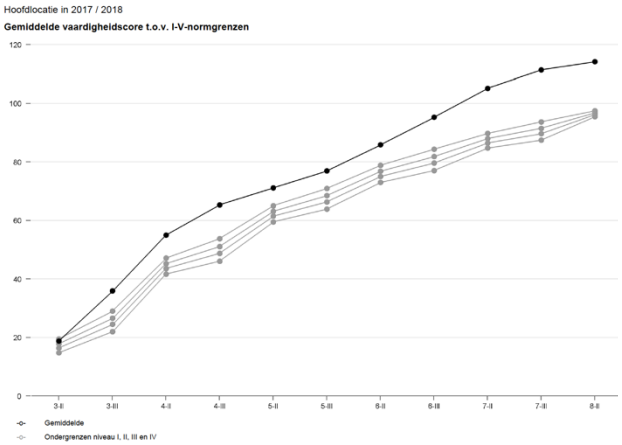

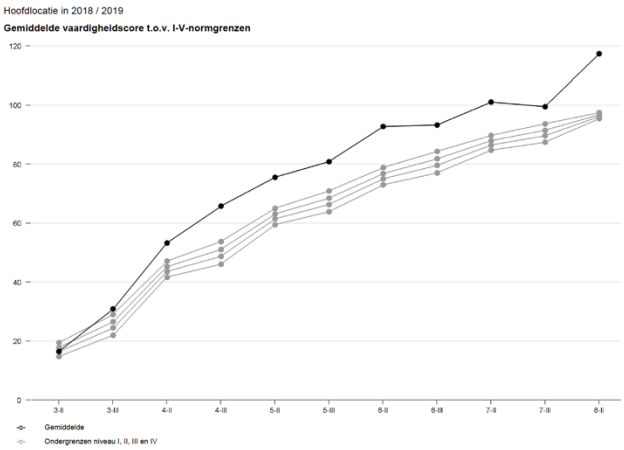

Niveaupercentage 2017 – 2018; 2018 – 2019

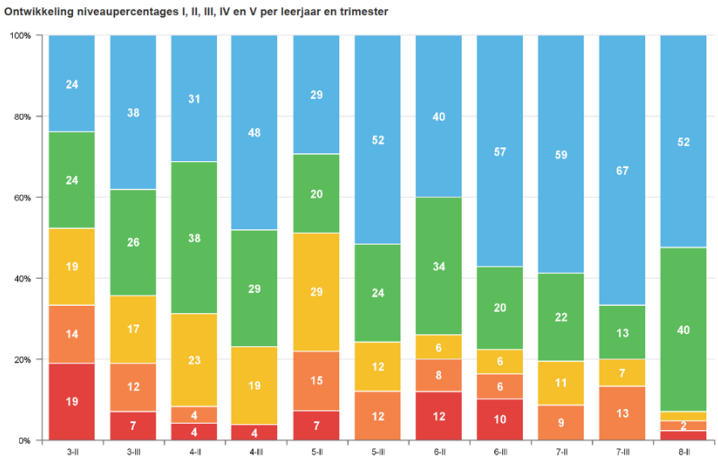

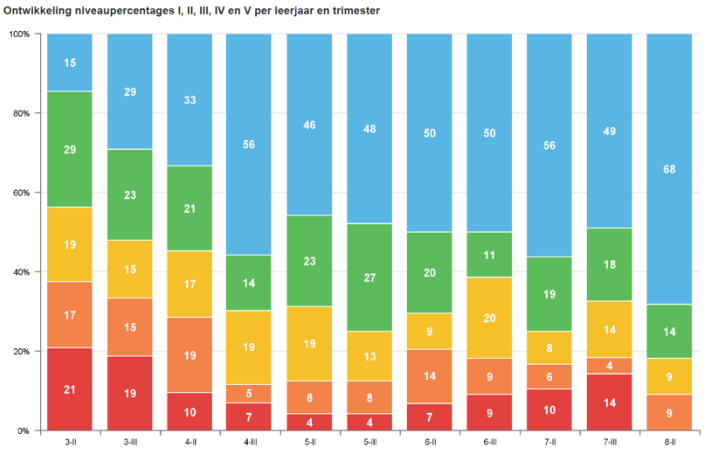

Groepsniveau: interpretatie

Vergelijking nieuwe en 'oude' toets

In januari 2018 hebben we de nieuwe DMT gebruikt. Daarvoor gebruikten we de oudere versie van DMT. De vaardigheidsschalen van de toetsen zijn niet meer te vergelijken. Een afname op M3 met de toets van 2009 kan niet vergeleken worden met de nieuwe toets van 2017. Alhoewel dat een grote handicap is, hebben we ervoor gekozen om de nieuwe toets schoolbreed af te nemen. Conform hetgeen Cito adviseert is er dan sprake van een eenmalige trendbreuk. Deze keuze wordt ook gemaakt door Zwijsen, de uitgever van onze leesmethode Estafette en de taalleesmethode in groe3, Veilig Leren Lezen (VLL). Zwijsen hanteert namelijk altijd de meest recente citotoetsen. Vanaf 2018-2019 is het zelfs niet meer mogelijk om de 'oude' citoleestoetsen in te voeren in de Toetssite van Estafette en in Digiregie van VLL 2e maanversie).
De oude en nieuwe kaarten zijn evenmin te vergelijken. Een score op een 'oude' kaart van 25 is niet vergelijken met de score van 25 op een 'nieuwe' kaart. Kaart 1 uit 2009 begint met 14 woorden, die uit twee klanken bestaan, bijvoorbeeld *fee, ook, aan, zee, op, oor*. Kaart 1 uit 2017 heeft bijna alleen maar mkm-woorden, bijvoorbeeld *boom, dun, kier nek, dun*. In de eerste tien woorden zitten ook al direct de /ou/, /ie/, /ui/ en /oe/ opgenomen. Dat zijn tweetekenklanken die veelal veel aandacht vragen. Vaak worden ze ook verderop in het eerste halfjaar aangeboden. In VLL komen de /oe/ en de

overige drie tweetekenklanken veel later in het jaar voor. Conclusie: de kinderen moeten al behoorlijk vaardig zijn op woordniveau, ook met de moeilijke klanken, om de eerste tien woorden vlot door te komen.
Gelukkig zijn de kaarten 2 van 2009 en 2017 goed vergelijkbaar. De woorden van 2017 lijken iets langer en moeilijker, bijvoorbeeld *kring, smid, gras, knoop, stoel (*2009) ten opzichte van *vlecht, brons, scherp, jacht* (2017).
De verschillen tussen de woorden van kaart 3 lijken wel groot: *banden, geluid, heerlijk, kuiken, toeters, koffer* (2009). De eerste woorden van de kaart 3 uit 2017 zijn: *opa, rekening, stralend, neushoorn, rietje verkeerd.*
Iets anders is dat de DMT uit 2017 alleen nog maar normtabellen geeft voor de combinatie van kaarten. Kaart 1-2 voor M3, kaart 1-2-3- voor de toetsmomenten M3 t/m M8 en kaart 2-3 voor M5 t/m M8. Kaart 2 en 3 neem je vanaf M5 af bij de beste lezers (I en II- scores). Dat kan prima voor de meeste kinderen, maar voor de zwakste kinderen hadden we graag willen weten wat hun scores zijn op de afzonderlijke kaarten weten. Voor de ondersteuning en begeleiding maakt het uit als een kind veel of weinig korte woorden van kaart 1 kan lezen.

Schoolnorm en ambitienorm

	DMT
Schoolnorm	Voor M3/E3: ondergrens van het landelijk gemiddelde. Vanaf M4: het landelijk gemiddelde.
Ambitienorm	Voor M3/E3: het landelijk gemiddelde. Vanaf M4: bovengrens van het landelijk gemiddelde.

Als schoolnorm houden we voor groep 3 de laagste III-score aan. Als ambitienorm het landelijk gemiddelde, dat wil zeggen de score die precies op het midden ligt. Immers, 50% van de kinderen zal gemiddeld een I- of II-score of hoge III-score halen, terwijl nog eens 50% een lage III-score, IV-score of V-score haalt. Bovendien is gebleken dat het aanbod van onze methode niet aansluit op de nieuwe toets. De toetsonderdelen worden later in het schooljaar aangeboden waardoor de kinderen op een behoorelijk woordniveau moeten zitten wil de toets goed gemaakt kunnen worden. Aan deze voorwaarde wordt (nog) niet voldaan.
Vanaf groep 4 houden we als schoolnorm wel het landelijk gemiddelde aan en de bovengrens van het landelijk gemiddelde als ambitienorm. De ambitienorm is de norm die we in het schooljaar 2021-2022 beogen te halen. Dit houdt verband met de relatief hoge opbrengsten van onze school op het technisch lezen. Er is geen aanleiding om de verwachting bij te stellen. Dit geldt te meer nu we vanuit het onderwijsleerstofaanbod de onderwijstijd ten behoeve van het technisch lezen en het (stil)lezen in sommige groepen hebben verhoogd.

Technisch lezen	300	180	180	135	60	60
Veilig leren lezen						
Estafette						

(Stil)lezen *(leerling)*	60	75	75	75	75	75
Boeken bibliotheek						
Voorlezen *(leerkracht)*	60	45	45	30	30	30
Boeken bibliotheek						

Trends leerjaar

- Leerjaar 3 scoort in het schooljaar 2018-19 op de M- & E-toets lager op de DMT in vergelijking met hetzelfde leerjaar in het schooljaar 2017-18.
  De score komt in beide schooljaren en beide toetsmomenten boven onze eigen schoolnorm, het landelijk gemiddelde en onze eigen ambitienorm.

- Leerjaar 4 scoort in het schooljaar 2018-19 op de M-toets lager en op de E-toets hoger op de DMT in vergelijking met hetzelfde leerjaar in het schooljaar 2017-18.
  De score komt in beide schooljaren en beide toetsmomenten boven onze eigen schoolnorm, het landelijk gemiddelde en onze eigen ambitienorm.
- Leerjaar 5 scoort in het schooljaar 2018-19 op de de M- & E-toets hoger op de DMT in vergelijking met hetzelfde leerjaar in het schooljaar 2017-18.
  De score komt in beide schooljaren en beide toetsmomenten boven onze eigen schoolnorm, het landelijk gemiddelde en onze eigen ambitienorm.
- Leerjaar 6 scoort in het schooljaar 2018-19 op de M-toets hoger en op de E-toets lager op de DMT in vergelijking met hetzelfde leerjaar in het schooljaar 2017-18.
  De score komt in beide schooljaren en beide toetsmomenten boven onze eigen schoolnorm, het landelijk gemiddelde en onze eigen ambitienorm.
- Leerjaar 7 scoort in het schooljaar 2018-19 op de M- & E-toets lager op de DMT in vergelijking met hetzelfde leerjaar in het schooljaar 2017-18.
  De score komt in beide schooljaren en beide toetsmomenten boven onze eigen schoolnorm, het landelijk gemiddelde en onze eigen ambitienorm.

Analyse

In alle groepen worden bij alle leerlingen van de groepen 3 t/m 8 DMT en AVI-toetsen afgenomen. Ook worden leerlingen doorgetoetst op hun Avi-niveau. Leerkrachten nemen deze toets, conform de toetskalender, zelf af.
In alle groepen wordt de groepswijzer ook voor technisch lezen gebruikt. Het lesgeven geschiedt via het expliciete directe instructiemodel. Verder volgen we het aanbod van de methode Veilig Leren Lezen, 2^{e} maanversie, in groep 3 consequent en nauwgezet. In groep 4 t/m 7 wordt gewerkt met de methode technisch Lezen Estafette. Voor groep 8 is deze nu ook besteld. De ervaringen van deze methode zijn positief en de leesresultaten zijn over het algemeen goed.

De AVI/DMT voor leerjaar 3 is te vroeg afgenomen. Het advies is om deze toetsen pas na kern 7 VLL af te nemen, met name vanwege het type woorden van DMT-leeskaart 2. Vanaf komend schooljaar zal DMT en AVI in groep 3 na kern 7 afgenomen worden. AVI is in maart hertoetst bij leerlingen die AVI M3 nog niet beheerst hadden gelezen. De meeste leerlingen zijn vooruitgegaan. Er wordt in de groep voldoende tijd besteed aan het technisch lezen en veelvuldig middels voor-koor-door, daarna koor-door.
Leerjaar 4 scoort lager op de M-toets, hoger op de E-toets in vergelijking tot het afgelopen jaar. Het merendeel van de kinderen leest op Avi groepsniveau. De groep is gebaat bij extra leeskilometers die in het afgelopen jaar ook extra gemaakt zijn. De leerlingen lezen minstens een kwartier per dag individueel. Bovendien wordt in groep 4 de Estafetteloper ingezet.
In leerjaar 5 zijn er geen bijzonderheden in de toetsscores waar te nemen. In groep 6 en 7 is de vaardigheidsscore op de eindmeting lager dan op de middenmeting. Een duidelijke verklaring hiervoor is er niet. Aannemelijk is dat naast een hogere normering de leerlingen minder hebben gelezen vanwege een samenloop van omstandigheden: de Ramadan en de meivakantie vielen dit jaar in het derde trimester met als mogelijk gevolg dat leerlingen niet aan het lezen zijn toegekomen. Op school is er wel voldoende tijd gereserveerd voor het stillezen, het aantal instructiemomenten is, zoals de handleiding aanbeveelt, afgenomen. In groep 7 komt daar nog bij dat drie leerlingen dyslexie hebben. Verder merken we op dat het in groep 7 en 8 van blijvend belang is om het leestempo op woordniveau te oefenen. Vanaf het schooljaar 2019-2020 zal dan ook het leestempo op woordniveau blijvend aandacht moeten krijgen omdat het van blijvend belang blijkt te zijn om het technisch leesniveau vast te houden.
In groep 3 t/m 8 zitten in totaal 4 leerlingen met een dyslexieverklaring.

Conclusies en consequenties voor ons beleid

De aanpak in de groepen 3 t/m 8 wordt het komend schooljaar grotendeels voortgezet. We zien momenteel geen aanleiding, ondanks de iets dalende trend in enkele groepen, ons aanbod te wijzigen. In de groepen 6 t/m 8 wordt komend schooljaar nog meer ingezet op lezen op woordniveau om het leestempo te vergroten. De ervaring leert, dat gericht en consequent oefenen voor tempo verhogend lezen ook in de bovenbouw van belang blijft. Het gebruik van Estafette in groep 8 zien we hierin als meerwaarde. Wel is de afspraak gemaakt dat in alle groepen door de eigen leerkracht wordt voorgelezen. Tot op heden gebeurde dat sporadisch in de bovenbouw en was het zelfs dan leerkrachtafhankelijk.
Bij aanvang van het schooljaar wordt een maandrooster gemaakt door elke leerkracht waarin ook opgenomen wordt aan welke leerlingen wanneer extra leesondersteuning geboden wordt. Na de afname van de M-toets wordt de ondersteuningsinterventie aangepast, indien nodig eerder.

Begrijpend lezen 3.0

Groepsniveau

Toets	Minimale en maximale vaardigheidsscore										
Niveau	**V**	**IV**	**III**	**II**	**I**	LG	AN	SN	16-17	17-18	18-19
E3	≤ 106,36	106,37 - 113,51	113,52 – 119,66	119,67 – 126,80	≥ 126,81	117	117	113		109,3	106,9
	18,09	17,18	16,41	15,52	15,52						
M4	≤ 124,45	124,46 – 130,69	130,70 – 136,07	136,08 – 142,32	≥ 142,33	133	133	131	125,9	118,6	131,4
	4,97	4,8	4,65	4,48	4,48						
E4	≤ 129,42	129,43 – 135,49	135,50 – 140,72	140,73 – 146,80	≥ 146,81	138	138	135	136,6	132,8	138,5
	15,68	16,01	16,28	16,7	16,69						
M5	≤ 145,1	145,1 – 151,5	151,6 – 157,0	157,1 – 163,5	≥ 163,5	154	154	151	147,9	142,4	142,5
	5,9	5,1	4,4	3,6	3,6						
E5	≤ 151,0	151,0 – 156,6	156,7 – 161,4	161,5 – 167,1	≥ 167,1	159	159	157	149,2	149,3	142,7
	13,3	14,1	15	15,8	15,8						
M6	≤ 164,3	164,3 – 170,7	170,8 – 176,4	176,5 – 182,9	≥ 182,9	174	174	171	163,0	162,9	162,7
	5,2	4,6	4	3,5	3,5						
E6	≤ 169,5	169,5 – 175,3	175,4 – 180,4	180,5 – 186,4	≥ 186,4	178	178	175	170,8	179,4	171,0
	11,4	11,3	11,2	11	11						
M7	≤ 180,9	180,9 – 186,6	186,7 – 191,6	191,7 – 197,4	≥ 197,4	189	189	187		188,2	183,1
	5,8	5,5	5,2	4,9	4,9						
E7	≤ 186,7	186,7 – 192,1	192,2 – 196,8	196,9 – 202,3	≥ 202,3	194	194	192		194,3	192,5
	5,77	8,91	11,57	14,61	14,62						
M8	≤ 192,47	192,48 -201,01	201,02 -208,37	208,38 -216,91	≥ 216,92	207	207	201			203

Groepsniveau: schoolanalyse trendtabel en grafiek en niveaupercentages

Schoolanalyse trendtabel 2016 – 2017; 2017 – 2018; 2018 - 2019

Hoofdlocatie in 2016 / 2017 - 2018 / 2019

Schooljaar		3					4					5					6					7					8				
		Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=	Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=	Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=	Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=	Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=	Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=
2016 / 2017	II						125,9	L:133	IV	9/23	35	145,7	L:154	IV	4/24	46	162,6	L:174	V	9/7	44						150,0*				2*/2
Gewicht: 20%									2,0	17/14/37	35			1,8	17/33/22	48			1,5	25/36/23	45										38
	III						137,0	L:138	III	9/20	35	148,5	L:159	V	4/11	45	169,8	L:178	IV	15/4	46										
									2,8	26/29/17	35			1,3	29/22/33	48			1,8	28/15/37	45										
2017 / 2018	II						118,1*	L:133	V	4/10	2*/50	142,4	L:154	V	10/10	42	162,8*	L:174	V	2/27	3*/48	187,3	L:189	III	13/15	46					
Gewicht: 17%									1,0	23/17/46	51			1,3	14/29/38	44			1,5	24/24/22	50			2,7	20/24/28	47					
	III	109,3	L:117	IV	7/14	43	131,5	L:138	IV	8/16	49	149,3	L:159	V	9/9	43	179,8*	L:178	III	25/30	3*/47	193,6	L:194	III	22/17	46					
				2,1	35/28/16	44			2,1	22/27/27	51			1,4	16/23/42	44			3,3	23/7/16	50			2,9	15/15/30	47					
2018 / 2019	I																									203,0	L:204	III	11/28	46
Gewicht: 16%																												2,9	22/24/15	46
	II						131,4	L:133	III	9/21	43	142,5	L:154	V	8/6	49	162,7	L:174	V	5/16	44	183,1*	L:189	IV	14/23	6*/49					
									2,7	28/23/19	43			1,3	18/35/33	49			1,5	16/32/32	44			2,1	26/19/19	49					
	III	106,9	L:117	IV	8/15	48	138,5	L:138	III	14/30	43	142,7	L:159	V	6/4	49	171,0	L:178	IV	11/9	44	192,5*	L:194	III	16/30	6*/49					
				1,8	27/23/27	48			3,0	14/23/19	43			0,9	18/24/47	49			2,0	20/25/34	44			2,7	23/21/9	49					

Schoolanalyse grafiek 2016 – 2017; 2017 – 2018; 2018 – 2019

Hoofdlocatie in 2016 / 2017

Gemiddelde vaardigheidscore t.o.v. I-V-normgrenzen

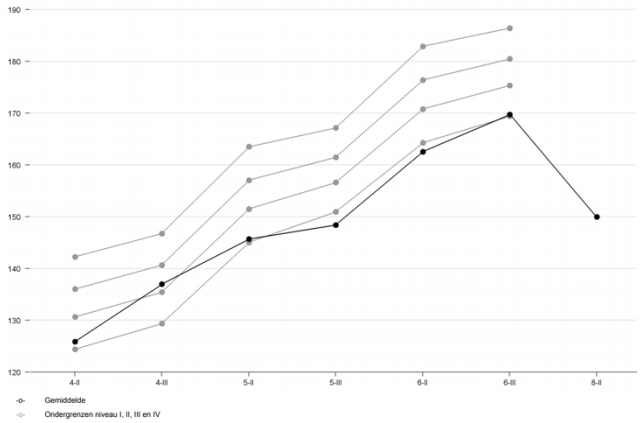

Hoofdlocatie in 2017 / 2018

Gemiddelde vaardigheidscore t.o.v. I-V-normgrenzen

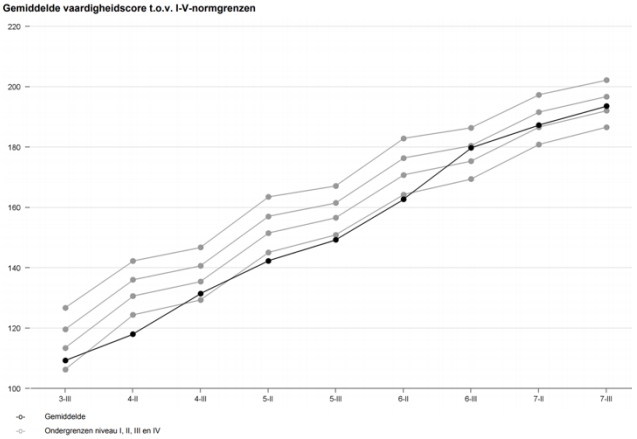

Hoofdlocatie in 2018 / 2019

Gemiddelde vaardigheidscore t.o.v. I-V-normgrenzen

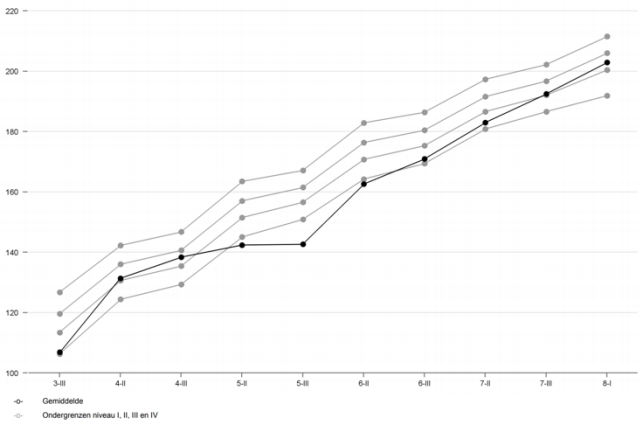

Niveaupercentage 2016 – 2017; 2017 – 2018; 2018 – 2019

Ontwikkeling niveaupercentages I, II, III, IV en V per leerjaar en trimester

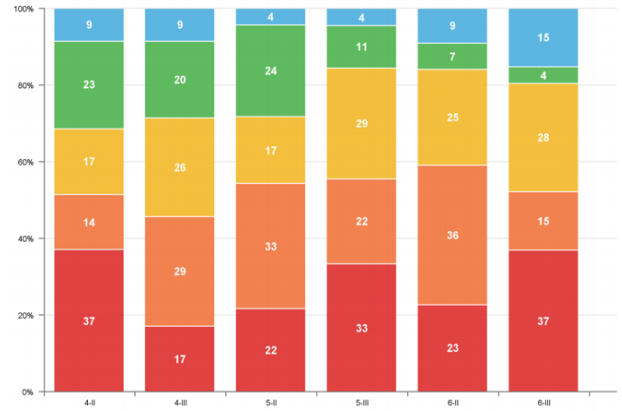

Ontwikkeling niveaupercentages I, II, III, IV en V per leerjaar en trimester

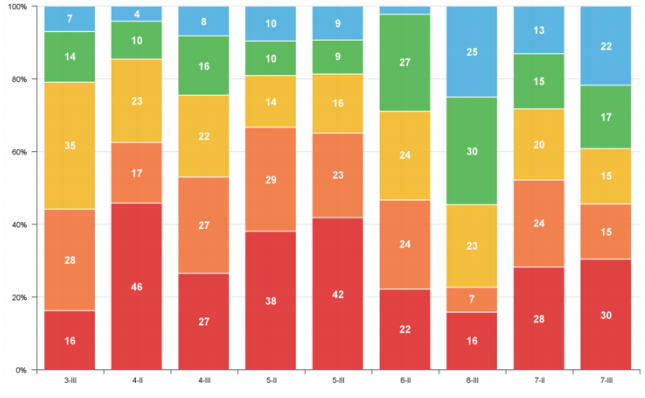

Ontwikkeling niveaupercentages I, II, III, IV en V per leerjaar en trimester

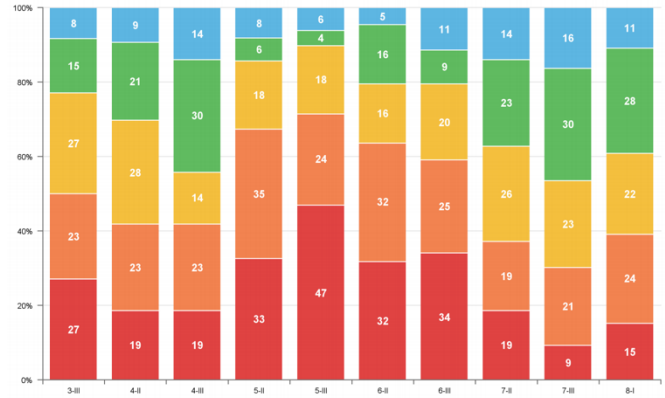

Groepsniveau: interpretatie

Vergelijking nieuwe en 'oude' toets

De toets Begrijpend lezen 3.0 is vanaf het schooljaar 2014/2015 geleidelijk ingevoerd voor het domein Begrijpend Lezen. De vijf belangrijkste verschillen met de 'oude' toetsen is dat er meer afwisseling is in de lengte van teksten, met meer kortere teksten. De nieuwe toets bevat bovendien meer voorspelopgaven, ook opgaven voor opzoeken en samenvatten, en geen husselopgaven. Het is dan ook belangrijk deze vraagwijze goed te oefenen gedurende het half jaar. In groep 3 en 4 telt de toets minder opgaven. Vanaf groep 5 zijn er nu ook twee normeringsmomenten, in januari/februari en in juni. Verder zijn er geen vervolgmodules meer, alle leerlingen maken dezelfde toets.

Schoolnorm en ambitienorm

	Begrijpend lezen 3.0
Schoolnorm	Ondergrens van het landelijk gemiddelde.
Ambitienorm	Het landelijk gemiddelde.

Twee domeinen krijgen op onze school bovengemiddeld veel aandacht: Begrijpend Lezen en Rekenen. Bij rekenen is dit juist aanleiding geweest om een relatief hoge ambitienorm te hanteren, bij begrijpend lezen achten we het landelijk gemiddelde ambitieus genoeg. Het verschil houdt vooral verband met de realistische mogelijkheden. Begrijpend lezen is anders dan rekenen een complexere vaardigheid waar moeilijker op geïntervenieerd kan worden. Rekenen laat zich daarentegen met een goede aanpak en goede methodiek makkelijker aanleren.
Een van de interventies die gepleegd is, is het aanbrengen van meer eenheid in het aanbod en de onderwijstijd. In onderstaande het onderwijsurentabel dat van toepassing is voor Begrijpend lezen.

Begrijpend lezen & luisteren	75	75	90	90	105	105	105	105
Werkmap begrijpend luisteren & woordenschat			75					
Veilig leren lezen			15					
Nieuwsbegrip				60	60	60	60	60
Junior Einstein *(oefenboeken)*				30	45	45	45	45

Trends leerjaar

- Leerjaar 3 scoort in het schooljaar 2018-2019 lager op de E-toets lager op Begrijpend Lezen 3.0 in vergelijking met hetzelfde leerjaar in het schooljaar 2017-2018.
  De score komt in beide schooljaren is lager dan onze eigen school- en ambitienorm en het landelijk gemiddelde.
- Leerjaar 4 scoort in het schooljaar 2018-2019 op de M- & E-toets hoger op Begrijpend Lezen 3.0 in vergelijking met hetzelfde leerjaar in het schooljaar 2017-2018 en 2016-2017.
  De score komt in het schooljaar 2018-2019 op beide toetsmomenten boven de schoolnorm. Alleen bij de E-meting is de score ook hoger dan het landelijk gemiddelde en de ambitienorm. In eerdere schooljaren is op beide meetmomenten lager gescoord dan het landelijk gemiddelde en de schoolnorm.
- Leerjaar 5 scoort in het schooljaar 2018-2019 op de M-toets hoger op Begrijpend Lezen 3.0 in vergelijking met hetzelfde leerjaar in het schooljaar 2017-2018, maar lager in vergelijking met het schooljaar 2016-2017. Op de E-toets scoort het huidige leerjaar in het schooljaar 2018-2019 lager dan in voorgaande schooljaren.

De scores zijn in voorgaande schooljaren en op beide toetsmomenten lager dan onze eigen schoolnorm, het landelijk gemiddelde en onze eigen ambitienorm.

- Leerjaar 6 scoort in het schooljaar 2018-2019 op de M-& E-toets lager op Begrijpend Lezen 3.0 in vergelijking met hetzelfde leerjaar in het schooljaar 2017-2018 en 2016-2017.
  De score komt in het schooljaar 2018-2019 en de jaren ervoor en beide toetsmomenten onder het landelijk gemiddelde, de school- en ambitienorm, vorig schooljaar na bij de E-meting. De score hiervan is hoger dan de schoolnorm en het landelijk gemiddelde.
- Leerjaar 7 scoort in het schooljaar 2018-2019 op de M- & E-toets lager op Begrijpend Lezen 3.0 in vergelijking met hetzelfde leerjaar in het schooljaar 2017-2018.
  De score komt in beide schooljaren bij de M-meting onder de eigen schoolnorm en het landelijk gemiddelde. Bij de E-meting in beide schooljaren is de score lager dan de ambitienorm maar hoger dan het landelijk gemiddelde en de schoolnorm.
- Leerjaar 8 kan in verband met het ontbreken van gegevens niet vergeleken worden met de schooljaren ervoor.
  De score is in het schooljaar 2018-2019 bij de M-meting hoger de eigen schoolnorm en is lager dan het landelijk gemiddelde en de ambitienorm.

Analyse

De toetsen van Begrijpend Lezen worden in alle leerjaren afgenomen en de resultaten in het vijfde en zesde leerjaar zijn matig. Opvallend is dat dit in de voorgaande schooljaren niet anders is geweest. Een verklaring hiervoor dan de gebruikelijke oorzaken hebben we niet. Dit geldt te meer nu het erop lijkt dat dit schooljaar de leerlingen met een lager begrijpend leesniveau het betreffende schooljaar zijn ingestroomd. In het vierde en de laatste twee schooljaren lijken de resultaten weer enigszins vlot getrokken te worden.

Conclusies en consequenties voor ons beleid

In alle groepen wordt gewerkt met groepswijzers voor begrijpend lezen en lesgegeven volgens het GRRIM.
Een deel van de leerkrachten heeft een tweejarig traject met een theoretisch en praktisch deel afgerond. Het professionaliseringstraject heeft voor de komende jaren een vervolg gekregen. In het traject is ook aandacht voor het begrijpend luisteren. In alle groepen waar Begrijpend lezen wordt aangeboden wordt gewerkt met dezelfde strategieën voor begrijpend lezen. Vanaf groep 4 wordt ook gewerkt met de methode Nieuwsbegrip (XL). Ten aanzien van de werkwijze met de methode Nieuwsbegrip hebben we dit schooljaar een aantal wijzigingen aangebracht. We hebben de onderwijstijd verlengd van 45 minuten naar 60 minuten per week. De nadruk ligt op onder meer het modelen van de strategieën tijdens een les waarbij de leerkracht zich verplaatst in het denkproces van de leerling. De ervaringen zijn positief. Ook is de onderwijstijd uitgebreid door de inzet van de methode Junior Einstein voor Begrijpend Lezen.
We zijn ons ervan bewust dat het niveau van de woordenschat en de algemene ontwikkeling van onze leerlingen van groot belang is voor het behalen van positieve resultaten op begrijpend lezen. Binnen teamverband heerst de opvatting dat het voor onze schoolpopulatie van belang is te werken aan beide voorwaarden. De invoering van de taalmethode, Taal actief versie 4, voldoet hieraan middels een geïntegreerde leerlijn woordenschat. Het voornemen is om na deze planperiode ook werkelijk te starten met teamscholingen woordenschatonderwijs. De bijeenkomsten zullen ingekocht worden bij Rezulto waar Verhallen werkzaam voor is.

Spelling 3.0 (niet werkwoorden)

Groepsniveau

Toets	Minimale en maximale vaardigheidsscore										
Niveau	V	IV	III	II	I	LG	AN	SN	16-17	17-18	18-19
M3	≤ 126,92	126,93 - 139,64	139,65 - 150,95	150,60 - 163,31	≥ 163,32	145	151	139	142,2	133,8	178,1
	54,75	53,28	51,65	50,53	50,53						
E3	≤ 181,67	181,68 - 192,92	192,93 - 202,60	202,61 - 213,84	≥ 213,85	198	202	193	213,9	201,8	194,5
	41,87	40,04	38,48	36,67	36,67						
M4	≤ 223,54	223,55 - 232,96	232.97 - 241,08	241,09 - 250,51	≥ 250,52	237	241	233	254,5	262,7	258,9
	25,16	25,63	26,04	26,5	26,5						
E4	≤ 248,70	248,71 - 258,59	258,60 - 267,12	267,13 - 277,01	≥ 277,02	263	267	258	286,5	291,9	285,1
	32,78	32,58	32,4	32,2	32,2						
M5	≤ 281,48	281,49 - 291,17	291,18 - 299,52	299,63 - 309,21	≥ 309,22	295	299	291	295,8	297,8	295,8
	16,94	15,86	14,92	13,83	13,83						
E5	≤ 298,42	298,43 - 307,03	307,04 - 314,44	314,45 - 323,04	≥ 323,05	311	314	307	323,3	324,6	308,8
	-292,45	6,56	5,72	4,74	4,74						
M6	≤ 05,97	305,98 - 313,59	313,60 - 320,16	320,17 - 327,78	≥ 327,79	317	320	313	336,2	328,0	316,0
	317,75	16,88	16,13	15,26	15,26						
E6	≤ 323,72	323,73 - 330,47	330,48 - 336,29	336,30 - 343,04	≥ 343,05	333	336	330	354,5	349,2	324,6
	8,51	13,73	18,14	23,26	23,26						
M7	≤ 332,23	332,34 - 344,20	344,21 - 354,43	354,44 - 366,30	≥ 366,31	349	354	344			350,5
	14,87	9,81	5,53	0,57	0,57						
E7	≤ 347,10	347,11 - 354,01	354,02 - 359,96	359,97 - 366,87	≥ 366,88	357	359	354			364,5
	9,56	9,15	8,81	8,4	8,4						
B8	≤ 356,61	356,17 - 361,73	361,74 - 365,74	365,75 - 370,40	≥ 370,41	364	366	362			377,4
M8	≤ 356,66	356,67 - 363,16	363,17 - 368,77	368,78 - 375,27	≥ 375,28	366	368	363			

Spelling 3.0 (werkwoorden)

Groepsniveau

Toets	Minimale en maximale vaardigheidsscore									
Niveau	V	IV	III	II	I	LG	AN	SN	17-18	18-19
M7	≤ 124,49	124,50 - 131,91	131,92 - 138,31	138,32 - 145,74	≥ 145,75	131	138	132		143,4
	1,29	1,37	1,42	1,48	1,48					
E7	≤ 125,78	125,79 – 133,28	133,29 - 139,73	139,74 - 147,22	≥ 147,23	136	140	133		141,6
	6,23	5,9	5,63	5,31	5,31					
B8	≤ 131,51	131,52 - 138,68	138,69 - 144,86	144,87 - 152,03	≥ 152,04	141	145	138		145,5
M8	≤ 132,01	132,02 - 139,18	139,19 - 145,36	145,37 -152,53	≥ 152,54	142	145	139		

Groepsniveau: schoolanalyse trendtabel en grafiek en niveaupercentages

Schoolanalyse trendtabel spelling niet werkwoorden 2017 – 2018; 2018 – 2019

Schooljaar		3 Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=	4 Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=	5 Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=	6 Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=	7 Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=	8 Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=
2017 / 2018	II	133,8	L:145	IV	14/10	42	261,0	L:237	I	35/31	51	297,8	L:295	III	14/23	43	326,9	L:317	II	29/24	49										
Gewicht: 17%				2,2	19/24/33	44			4,2	10/14/10	51			3,2	21/28/14	44			4,0	18/10/18	50										
	III	201,8	L:198	III	14/30	43	289,0	L:263	I	41/25	51	324,6	L:311	I	26/19	42	348,4	L:333	I	31/29	49										
				3,3	14/23/19	44			4,2	22/6/6	51			4,1	26/12/17	44			4,2	14/12/14	50										
2018 / 2019	I																										377,4	L:364	I	30/33	46
Gewicht: 16%																													4,1	15/17/4	46
	II	178,1	L:145	I	35/29	48	258,9	L:237	I	30/21	43	295,8	L:295	III	12/29	49	316,0	L:317	III	14/18	44	350,5	L:349	III	23/17	47					
				4,2	17/10/8	48			4,2	28/19/2	43			3,0	35/12/12	49			2,9	30/23/16	44			3,1	23/17/19	49					
	III	194,5	L:198	III	13/21	48	285,1	L:263	I	40/14	42	308,8	L:311	III	11/24	45	324,6	L:333	IV	11/16	44	364,5*	L:357	II	37/22	3*/49					
				2,7	21/17/29	48			4,2	21/17/7	43			2,8	27/18/20	49			1,9	25/18/30	44			3,9	22/4/15	49					

Schoolanalyse tabel spelling niet werkwoorden 2018 – 2019

Schooljaar		7 Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=	8 Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=
2018 / 2019	I						145,5	L:142	II	22/26	46
Gewicht: 16%									3,5	24/17/11	46
	II	143,4	L:135	II	35/16	49					
				4,0	24/6/18	49					
	III	141,6	L:137	II	33/12	49					
				3,6	18/27/10	49					

Schoolanalyse grafiek spelling niet werkwoorden 2017 – 2018; 2018 – 2019

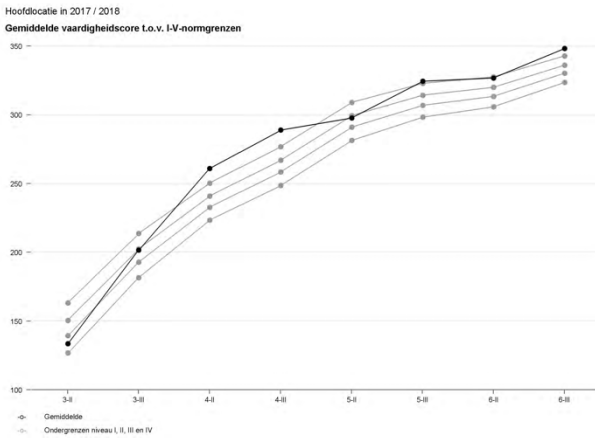

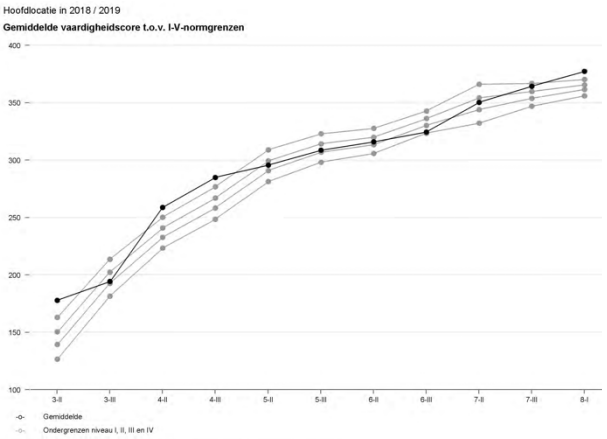

Niveaupercentage spelling niet werkwoorden 2017 – 2018; 2018 – 2019

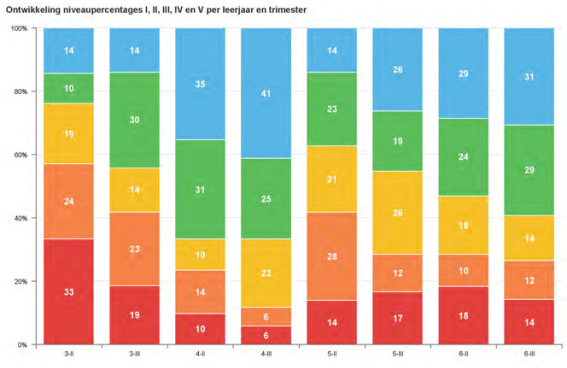

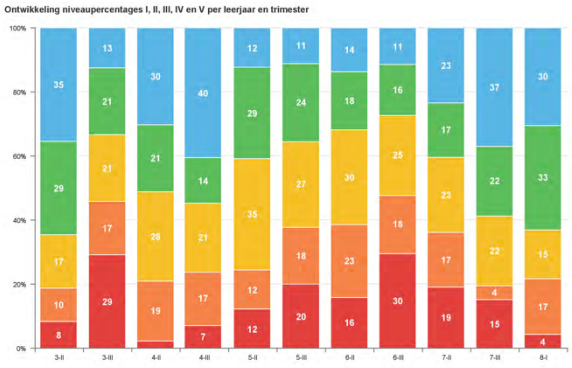

Schoolanalyse grafiek en niveaupercentages spelling werkwoorden 2018 – 2019

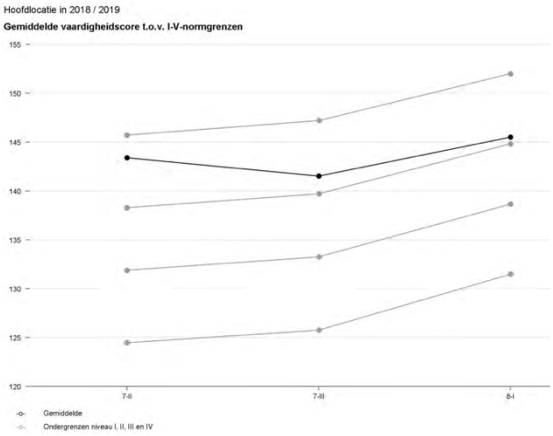

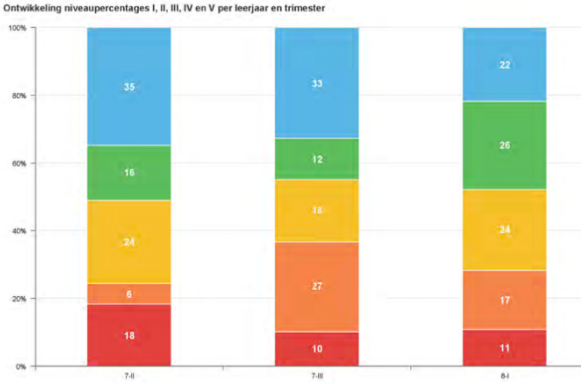

Groepsniveau: interpretatie

Vergelijking nieuwe en 'oude' toets

In het schooljaar 2014-2015 is de toets Spelling 3.0 door Cito uitgebracht en ook op school ingezet. Omdat de afname over een aantal jaar beslaat is een vergelijking met voorgaande jaren makkelijker te maken dan bij DMT bijvoorbeeld het geval is. Typerend aan Spelling 3.0 is dat deze toets leerlingen uitsluitend op basis van dicteeopgaven (actieve spelling) volgt. Anders dan de vorige toets komen in deze toetsen geen meerkeuzeopgaven meer voor. Opvallend is ook dat het aantal opgaven in groep 3 en 4 verminderd is: van nu veertig in plaats van vijftig opgaven.

Schoolnorm en ambitienorm

	Spelling 3.0
Schoolnorm	Ondergrens van het landelijk gemiddelde.
Ambitienorm	Bovengrens van het landelijk gemiddelde.

Als schoolnorm houden we schoolbreed de ondergrens van de laagste III-score aan. Als ambitienorm de bovengrens van het landelijk gemiddelde, dat wil zeggen de hoogste score van het III-niveau. Uit de resultaten van de afgelopen jaren is gebleken dat het landelijk gemiddelde vrijwel altijd in alle groepen gehaald wordt. De uitdaging is het groepsgemiddelde nog hoger te doen uitvallen in hetzelfde vaardigheidsniveau. Vanwege de extra investeringen die gepleegd zijn op dit vakgebied ziet het ernaar uit dat de ambitienorm in het schooljaar 2021-2022 gehaald zal worden. Er is op dit moment geen aanleiding om de verwachting, zowel wat de school- als de ambitienorm, bij te stellen. De investering in het leerstofaanbod is in alle groepen gelijk gebleven met het verschil dat vanaf het schooljaar 2019-2020 afspraken zijn gemaakt betreffende de doorgaande lijn.

Spelling *(onveranderlijke woorden en werkwoorden)*	60	80	80	80	80	80
Veilig Leren Lezen						
Taal Actief *(spelling)*						

Trends leerjaar

- Leerjaar 3 scoort in het schooljaar 2018-19 op de M-toets hoger in vergelijking met de jaren ervoor. Op de E-toets is de score daarentegen lager.
  De score in het schooljaar 2018-2019 is op beide toetsmomenten boven onze eigen schoolnorm. Alleen bij de middenmeting wordt ook het landelijk gemiddelde en onze eigen ambitienorm gehaald.
- Leerjaar 4 scoort in het schooljaar 2018-19 op de M-&E-toets lager dan in het schooljaar 2017-2018 maar op de M-toets hoger dan in het schooljaar 2017-2018.

De scores in alle schooljaren en beide toetsmomenten zijn boven onze eigen schoolnorm, het landelijk gemiddelde en onze eigen ambitienorm.

- Leerjaar 5 scoort in het schooljaar 2018-19 op de M- toets lager dan in het schooljaar 2017-2018 en even hoog als het jaar daarvoor. Op de E-toets is de score lager op Spelling 3.0 in vergelijking met de schooljaren ervoor.
  De scores in alle schooljaren en beide toetsmomenten zijn boven onze eigen schoolnorm. Het landelijk gemiddelde en onze eigen ambitienorm wordt alleen in het schooljaar 2018-2019 niet gehaald.
- Leerjaar 6 scoort in het schooljaar 2018-19 op de M- & E-toets lager dan de schooljaren ervoor op Spelling 3.0.
  De score op de M-meting in het schooljaar 2018-2019 was boven de schoolnorm, maar net onder het landelijk gemiddelde en onze ambitienorm. De score E-meting was ook onder de schoolnorm en onder het landelijk gemiddelde. De schooljaren daarvoor was het op alle meetmomenten boven het landelijk gemiddelde en de ambitienorm.
- Leerjaar 7 kan, vanwege het ontbreken van gegevens, niet vergeleken worden met de schooljaren daarvoor.
  De score op de M-& E-toets in het schooljaar 2018-2019 is hoger op Spelling 3.0 dan de eigen schoolnorm en het landelijk gemiddelde. Alleen bij de E-meting wordt de ambitienorm niet gehaald.
- Leerjaar 8 kan, vanwege het ontbreken van gegevens, niet vergeleken worden met de schooljaren daarvoor.
  De score op de B-toets in het schooljaar 2018-2019 is hoger op Spelling 3.0 dan de eigen schoolnorm, het landelijk gemiddelde en de ambitienorm.
- Werkwoordspelling wordt in zowel leerjaar 7 als 8 goed gemaakt. In beide groepen is de score dit schooljaar boven het landelijk gemiddelde, de schoolnorm en de ambitienorm.

Analyse

In alle groepen worden bij alle leerlingen van de groepen 3 t/m 8 de toets Spelling 3.0 afgenomen. Er zijn geen leerlingen bij wie de toets voor speciale leerlingen is afgenomen. De eigen groepsleerkracht neemt deze toets, conform de toetskalender, af. In alle groepen wordt de groepswijzer ook voor Spelling gebruikt. Het lesgeven geschiedt via het expliciete directe instructiemodel. Verder volgen we het aanbod van de methode Veilig Leren Lezen, 2^{e} maanversie, in groep 3 consequent en nauwgezet. In groep 4 t/m 8 wordt gewerkt met de methode Taal Actief. De ervaringen van deze methode zijn positief en de spellingresultaten zijn over het algemeen goed.

In leerjaar 3 is de afname bij de M-meting goed gegaan. Dit is vergelijkbaar met de scores bij de andere toeten. Daarna is een daling waar te nemen, die ook waarneembaar is bij de andere toetsen in dit leerjaar. Mogelijk is de daling te verklaren door de personele wisseling: in groep 3a is een leerkracht met zwangerschapsverlof gegaan en in groep 3b heeft een leerkracht minstens twee maanden van tevoren aangekondigd niet meer in het onderwijs werkzaam te willen zijn. Ondanks de daling is de score nog boven onze schoolnorm en net onder het landelijk gemiddelde.
In leerjaar 4 is de behaalde score op beide meetmomenten meer dan 20 punten boven het gemiddelde. De gemiddelde score is zelfs op een I-niveau.
In leerjaar 5 is het gemiddelde nog steeds rondom de landelijke norm maar is wel een daling waarneembaar. Omdat de gemiddelde vaardigheidsgroei ondergemiddeld is, is ook de E-score onder het landelijk gemiddelde. In groep 5a hebben de leerkrachten 4 jaar lang dezelfde leerkracht gekend, daarna een fulltime leerkracht die na de M-meting bij ons gestopt is. Een maand lang is de situatie niet stabiel geweest voor de leerlingen.

De M-score in leerjaar 6 was een vaardigheidspunt onder het landelijk gemiddelde, de E-score in leerjaar 6 is zorgelijk. Dit houdt vooral verband met de gemiddelde score in groep 6b die gemiddeld zelfs op een V-score is. Er zal in deze groep intensief geïntervenieerd moeten worden.
Leerjaar 7 laat een positieve score zien op de M-meting en een mooie score op de E-meting. De leerlingen scoren gemiddeld een II. Het resultaat is des te positiever nu het leerjaar 3 leerlingen telt met een dyslexieverklaring.
Leerjaar 8 laat een goede score zien. De groep scoort gemiddeld een I.

Voor wat betreft het onderdeel werkwoordspelling is er geen aanleiding om hier veranderingen in te brengen. De resultaten in beide leerjaren zijn bovengemiddeld.

Conclusies en consequenties voor ons beleid

De aanpak in de groepen 3 t/m 8 wordt het komend schooljaar in vrijwel alle groepen voortgezet. We zien momenteel geen aanleiding, ondanks de iets dalende trend in enkele groepen, ons aanbod integraal te wijzigen. In de groepen 3 lijken de personele veranderingen aanleiding te zijn geweest voor de daling. De groepen 6 zullen komend schooljaar extra onderwijstijd en meer aanbod moeten realiseren voor de leerlingen om het groepsgemiddelde positief te beïnvloeden. Bij aanvang van het schooljaar wordt een maandrooster gemaakt door elke leerkracht waarin ook opgenomen wordt aan welke leerlingen wanneer extra spellingondersteuning geboden wordt. Na de afname van de M-toets wordt de ondersteuningsinterventie aangepast, indien nodig eerder. In leerjaar zal dit een groepsbrede aanpassing worden.

Rekenen en wiskunde 3.0

Groepsniveau

Toets	Minimale en maximale vaardigheidsscore										
Niveau	V	IV	III	II	I	LG	AN	SN	16-17	17-18	18-19
M3	≤ 103,2	103,21 - 111,1	111,2 - 118,0	118,1 - 126,1	≥ 126,11	115	118	111	112,3	115,8	117,5
	24,1	23,8	23,5	23,2	23,29						
E3	≤127,3	127,4 - 134,9	135,0 - 141,5	241,6 - 149,3	≥ 149,4	138	141	135	142,1	132,1	133
	26	24,3	22,8	20,9	20,9						
M4	≤ 153,3	153,4 - 159,2	159,3 - 164,3	164,4 - 170,2	≥ 170,3	162	164	159	151,1	167,4	158,2
	19,5	19,6	19,6	19,7	19,7						
E4	≤ 172,8	172,9 - 178,8	178,9 - 183,9	184,0 - 189,9	≥ 190,0	182	184	179	174,9	201,1	179,6
	21,5	20,9	20,4	19,8	19,7						
M5	≤ 194,3	194,4 - 199,7	199,8 - 204,3	204,4 - 209,7	≥ 209,7	203	204	200	190,6	188,9	197,7
	12,4	11,9	11,5	11,1	11,1						
E5	≤ 206,7	206,8 - 211,6	211,7 - 215,8	215,9 - 220,8	≥ 220,8	214	216	212	214,5	208,7	206,8
	14,4	13,9	13,4	12,7	12,7						
M6	≤ 221,1	221,2 - 225,5	225,5 - 229,2	229,3 - 233,5	≥ 233,5	227	229	225	219,2	223,2	214,0
	9,8	11,2	12,4	13,8	13,9						
E6	≤ 230,9	231,0 - 236,7	236,7 - 241,6	241,6 - 247,3	≥ 247,4	239	241	236	231,8	245,9	222,4
	12,8	12,4	12	11,7	11,6						
M7	≤ 243,7	243,8 - 249,1	249,1 - 253,6	253,7 - 259,0	≥ 259,0	251	253	249		247,5	246,5
	9,5	9	8,7	8,1	8,2						
E7	≤ 253,2	253,3 - 258,1	258,2 - 262,3	262,3 - 267,1	≥ 267,2	260	262	258		258,5	253,5
	13,47	13,34	13,25	13,23	13,14						
B8	≤ 266,6	266,7 - 271,4	271,5 - 275,6	275,7 - 280,3	≥ 280,4	267	275	266			265,8
M8	≤ 266,67	266,68 - 271,44	271,45 - 275,55	275,56 - 280,33	≥ 280,34	274	275	266			

Groepsniveau: schoolanalyse trendtabel en grafiek en niveaupercentages

Schoolanalyse trendtabel Rekenen & Wiskunde 2016 – 2017; 2017 – 2018; 2018 – 2019

Hoofdlocatie in 2016 / 2017 - 2018 / 2019

		3					4					5					6					7					8				
Schooljaar		Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=	Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=	Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=	Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=	Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=	Gem.	L/I	Niv.	I/II III/IV/V	n=
2016 / 2017	II	109,1	L:115	IV	14/11	44	150,4	L:162	V	9/6	33	189,3	L:202	V	11/11	46	217,9	L:227	V	14/7	43										
Gewicht: 20%				2,4	25/27/23	48			1,2	24/27/33	35			1,0	20/22/37	48			1,0	16/28/35	45										
	III	138,9	L:138	III	15/19	47	174,3	L:181	IV	9/18	34	214,9	L:214	III	18/23	44	230,1	L:239	V	11/13	46										
				3,1	26/28/13	48			1,9	21/21/32	35			3,2	18/20/20	48			1,6	20/28/28	45										
2017 / 2018	II	115,8	L:115	III	26/14	42	166,1	L:162	II	16/22	50	188,9	L:202	V	5/13	40	224,3	L:227	IV	15/23	47	247,1	L:251	IV	13/20	46					
Gewicht: 17%				3,1	17/21/21	44			3,6	34/14/14	51			1,0	23/30/30	44			2,4	28/13/21	50			2,3	22/17/28	47						
	III	132,1	L:138	IV	14/16	43	199,3	L:181	I	37/33	52	208,7	L:214	IV	10/17	42	247,1	L:239	II	31/29	48	258,5	L:260	III	11/22	45					
				2,3	12/21/37	44			4,3	15/12/4	51			2,1	26/24/24	44			4,0	13/10/17	50			2,7	33/16/18	47						
2018 / 2019	I																									265,8	L:267	III	16/13	45
Gewicht: 16%																												2,7	22/24/24	46
	II	117,5	L:115	III	15/27	48	158,2*	L:162	IV	12/10	2*/43	197,7	L:202	IV	14/16	49	214,0*	L:227	V	7/9	1*/44	246,5*	L:251	IV	11/28	2*/49					
				3,3	15/31/13	48			2,5	34/17/27	43			2,3	22/27/20	49			0,9	30/23/30	44			2,2	21/13/28	49						
	III	133,0	L:138	IV	15/6	48	179,6*	L:181	III	10/24	2*/43	206,8	L:214	V	10/27	48	222,4*	L:239	V	7/9	1*/44	253,5*	L:260	IV	12/35	6*/49					
				2,4	21/33/25	48			2,7	17/22/27	43			1,7	8/23/31	49			0,9	26/14/44	44			1,8	14/19/21	49						

Schoolanalyse grafiek spelling niet werkwoorden 2016 – 2017; 2017 – 2018; 2018 – 2019

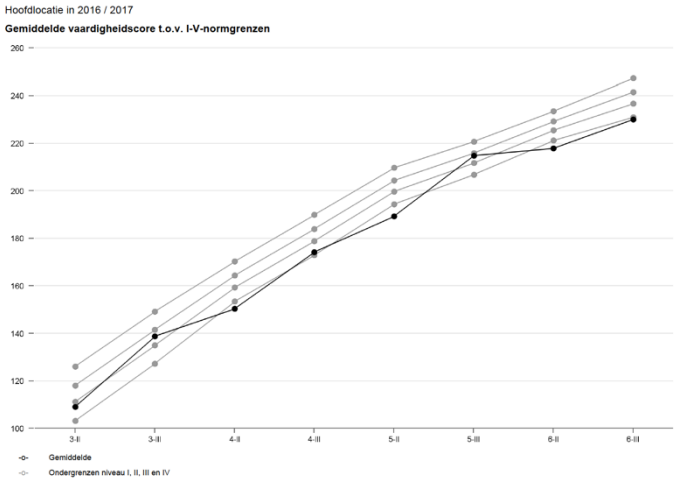

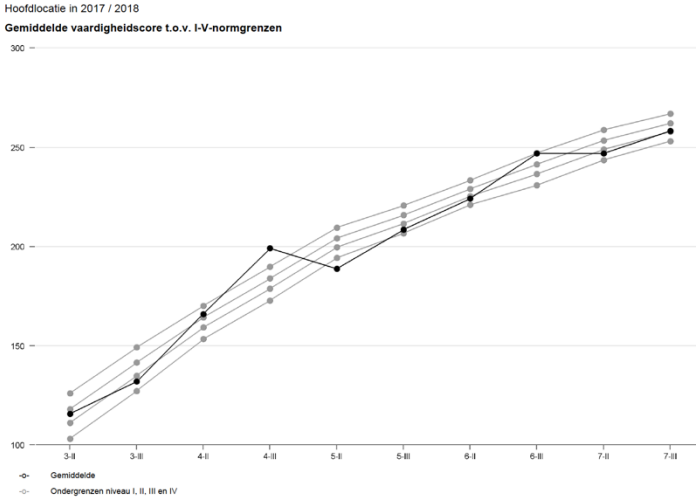

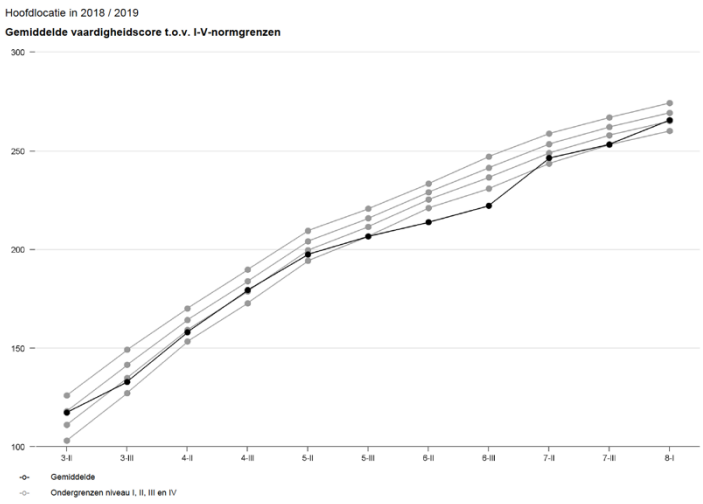

Niveaupercentage Rekenen 3.0 2016 – 2017; 2017 – 2018; 2018 – 2019

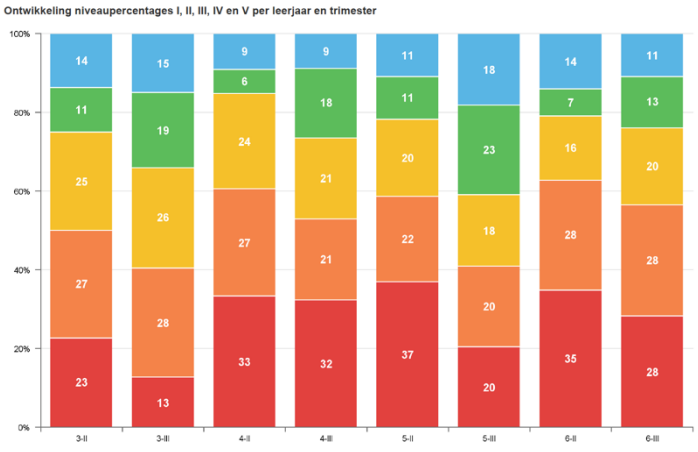

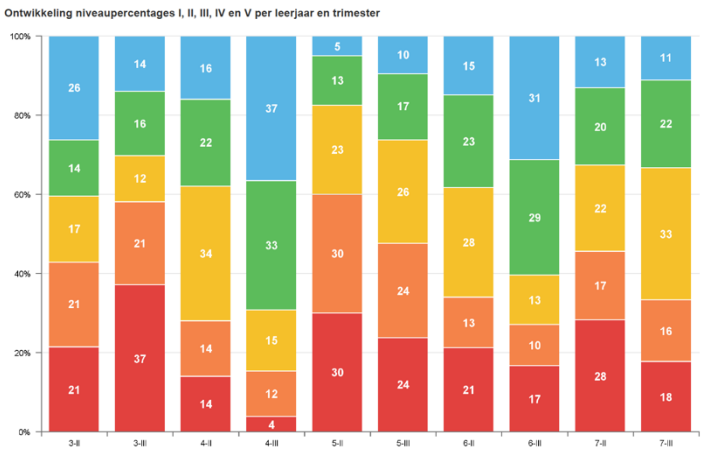

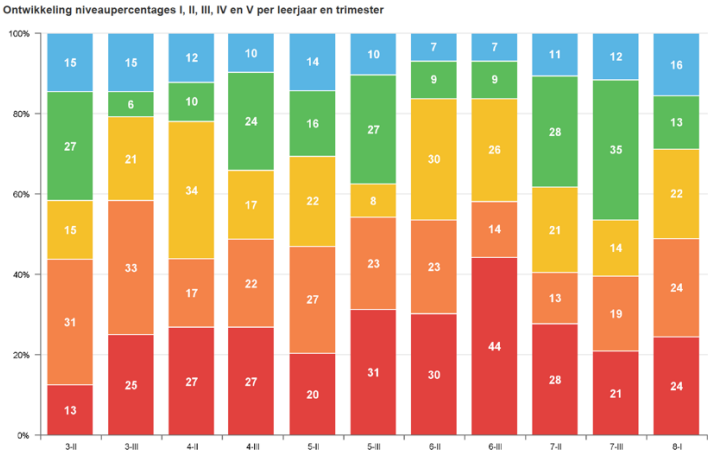

Groepsniveau: interpretatie

Vergelijking nieuwe en 'oude' toets

De nieuwe toetsen Rekenen-Wiskunde 3.0 voor groep 3 zijn vanaf schooljaar 2013/2014 beschikbaar. In dat schooljaar is de toets in groep 3 afgenomen. De daaropvolgende zijn de nieuwe toetsen in de volgende groepen afgenomen. Omdat de opbouw afwijkt van die van de oude toetsen, zijn de resultaten van de oude en nieuwe toetsen niet met elkaar te vergelijken. Een veelgehoorde opmerking over de 'oude' toetsen Rekenen-Wiskunde is dat ze zo talig zijn. De nieuwe toets Rekenen 3.0-toetsen zijn een stuk minder talig. Toch worden nog steeds opgaven in de context bevraagd. Het standpunt van Cito is dat Rekenen meer is dan alleen het oplossen van kale bewerkingen. In de kerndoelen staat dat leerlingen praktische en formele rekenwiskundige problemen moeten kunnen oplossen. Het gaat er dus óók om dat de leerling rekenvaardigheid kan toepassen in praktische situaties. Dit wordt ook wel functionele gecijferdheid genoemd. Om onder meer deze reden bevat de toets Rekenen-Wiskunde van Cito contextopgaven. Taal is nodig om rekenen in een context te plaatsen. Maar de taal kan ook helpen om de opgave te begrijpen. De meeste leerlingen in groep 3 zullen snappen hoe ze de volgende opgave moeten uitrekenen: *Guusje heeft 9 snoepjes. Ze verdeelt deze snoepjes eerlijk over haar 3 kinderen. Hoeveel snoepjes krijgt elk kind?* Dezelfde opgave oplossen zonder context, *9 : 3 = ?,* ligt voor de meeste leerlingen in groep 3 nog ver buiten bereik. In de rekentoetsen van de derde generatie zijn naar verhouding meer contextloze (kale) opgaven opgenomen. Enerzijds omdat in de huidige rekenmethoden ook meer aandacht is voor vlot uit het hoofd uitrekenen, anderzijds omdat voor een zinvolle categorieënanalyse kaal-context een minimaal aantal kale opgaven nodig is. Verder is vooral in de toetsen voor de onderbouw het aandeel contextloze opgaven toegenomen. Ruim een kwart van de opgaven zijn daar zonder context. In de toetsen voor de bovenbouw is een op de vijf opgaven zonder taal of context. Dit heeft te maken met het verschuiven van het accent naar andere domeinen dan getallen, zoals meten en verbanden, die niet zonder context aangeboden kunnen worden.

Aandeel contextloze opgaven in de toetsen Rekenen-Wiskunde	**LVS 2.0**	**LVS 3.0**
Gemiddeld aandeel contextloze opgaven	12%	21%
Gemiddelde groep 3-5	11%	28%
Gemiddelde groep 6-8	12%	19%

Schoolnorm en ambitienorm

	Rekenen & wiskunde 3.0
Schoolnorm	Ondergrens van het landelijk gemiddelde.
Ambitienorm	Bovengrens van het landelijk gemiddelde.

Als schoolnorm houden we schoolbreed de ondergrens van de laagste III-score aan. Als ambitienorm de bovengrens van het landelijk gemiddelde, dat wil zeggen de hoogste score van het III-niveau. Uit de resultaten van de afgelopen jaren is gebleken dat het landelijk gemiddelde vrijwel in alle groepen niet gehaald wordt. De uitdaging is eerst het landelijk gemiddelde te halen en daarna pas de bovengrens. Vanwege de extra investeringen die gepleegd zijn op dit vakgebied en wellicht de vervanging van de methode wordt vastgehouden aan beide normen. Het is aannemelijk dat in een aantal groepen de ambitienorm in het schooljaar 2021-2022 gehaald zal worden. De investering in het leerstofaanbod is in alle groepen gelijk gebleven met het verschil dat vanaf het schooljaar 2019-2020 afspraken zijn gemaakt betreffende de doorgaande lijn voor wat het automatiseren bij aanvang van de lessen betreft.

Rekenen & Wiskunde								
Rekenen & Wiskunde	**300**	**300**	**300**	**300**	**300**	**300**	**300**	**300**
Zo leer je kinderen rekenen			75	75	75	75	75	75
Piramide	225	225						
Werkmap Gecijferd bewustzijn	75	75						
Wereld in getallen			225	225	225	225	225	225

Trends leerjaar

- Leerjaar 3 scoort in het schooljaar 2018-19 op de M-toets hoger in vergelijking met de schooljaren ervoor. Op de E-toets is de score hoger dan in het schooljaar 2017-2018, maar lager dan het schooljaar 2016-2017.
  De score in het schooljaar 2018-2019 is op de M-toets op Rekenen 3.0 boven de eigen schoolnorm en het landelijk gemiddelde maar onder de ambitienorm. De E-score is lager dan de schoolnorm en het landelijk gemiddelde.
- Leerjaar 4 scoort in het schooljaar 2018-19 op de M- & E-toets lager dan in het schooljaar 2017-2018 maar hoger dan het schooljaar 2016-2017.
  De score bij de M-meting is onder de gestelde normen en het landelijk gemiddelde in het schooljaar 2018-2019. De score op de E-meting in het schooljaar 2018-2019 is hoger dan de schoolnorm maar lager dan het landelijk gemiddelde en de ambitienorm.
- Leerjaar 5 scoort in het schooljaar 2018-19 op de M-toets hoger dan alle schooljaren ervoor. De scores op de E-meting is daarentegen lager dan de jaren ervoor.
  De scores bij de M- & E-meting zijn in alle schooljaren onder de gestelde normen en het landelijk gemiddelde. Alleen in 2016-2017 was de score van de E-meting boven het landelijk gemiddelde en de schoolnorm, maar onder de ambitienorm.
- Leerjaar 6 scoort in het schooljaar 2018-19 op de M- & E-toets lager dan de schooljaren ervoor op Rekenen 3.0.
  De score op de M- & E-meting in het schooljaar 2018-2019 zijn onder het landelijk gemiddelde en de gestelde normen. Ditzelfde geldt voor de scores van de M-& E-meting voor de jaren ervoor, behalve de meting van 2017-2018 op de E-toets.
- Leerjaar 7 scoort in het schooljaar 2018-2019 op de M- & E-toets lager dan het jaar ervoor.

De score op de M-& E-toets in het schooljaar 2018-2019 is lager dan het landelijk gemiddelde en de school- en ambitienorm. In het schooljaar 2017-2018 is de schoolnorm bij de E-meting, maar is de score wel onder het landelijk gemiddelde en de ambitienorm.

- Leerjaar 8 kan, vanwege het ontbreken van gegevens, niet vergeleken worden met de schooljaren daarvoor.
  De score op de B-toets in het schooljaar 2018-2019 is onder het landelijk gemiddelde en de schoolnorm.

Analyse

In alle groepen worden bij alle leerlingen van de groepen 3 t/m 8 de toets Rekenen & Wiskunde 3.0 afgenomen. Er zijn geen leerlingen bij wie de toets voor speciale leerlingen is afgenomen. De eigen groepsleerkracht neemt deze toets, conform de toetskalender, af. In alle groepen wordt de groepswijzer ook voor Rekenen gebruikt. Het lesgeven geschiedt via het expliciete directe instructiemodel. Verder volgen we vanaf groep 3 het aanbod van de methode Wereld in getallen consequent en nauwgezet. De ervaringen van deze methode zijn overwegend negatief en de rekenresultaten zijn evenmin goed. Overwogen wordt om de methode te vervangen.

In alle leerjaren is in het schooljaar 2018-2019 het landelijk gemiddelde niet behaald. De schoolnorm is alleen behaald bij de M-meting van leerjaar 3 en de E-meting van leerjaar 4.

Conclusies en consequenties voor ons beleid

De aanpak in de groepen 3 t/m 8 wordt het komend schooljaar in vrijwel alle groepen voortgezet en waar mogelijk geïntensiveerd. Er is de afgelopen jaren veel aandacht geweest voor het handelen van de leerkracht, het didactisch model in combinatie met het rekenonderwijs. We zien momenteel geen aanleiding, ondanks de op het oog tegenvallende resultaten, onze aanpak te wijzigen. Wel wordt overwogen om de methodiek te vervangen aangezien onze rekenvisie minder aansluit bij de methode Wereld in getallen en meer bij Getal & Ruimte Junior. Verder hebben we dit schooljaar een start gemaakt met de methodiek ‘Zo leer je kinderen rekenen’ en zal het komend schooljaar nog verder geïmplementeerd worden. In alle groepen zal middels de groepswijzer en het maandrooster ingespeeld worden op eventuele hiaten. Na de afname van de M-toets wordt de ondersteuningsinterventie eventueel aangepast.

Omdat er ook aannames zijn dat de taligheid een obstakel is voor leerlingen zal dit middels een categorieënanalyse helder gemaakt moeten worden. Deze analyse is beschikbaar voor groep 3 tot en met 5. Wanneer de leerling een opvallend of zeer opvallend profiel heeft in het voordeel van de contextloze opgaven, dan is de aanname van de taligheid bevestigd. Minder verwacht maar wat even vaak voorkomt kan dan ook onderzocht: leerlingen die juist profijt hebben van de context omdat ze zich iets bij de getallen kunnen voorstellen. Daarnaast helpt het veel leerlingen wanneer de opgaven voorgelezen worden, ook in de hogere leerjaren. Je kunt de opgaven zelf voorlezen of de digitale toetsen afnemen. Ten slotte zal vanaf het schooljaar 2019-2020 de digitale toets Rekenen-Basisbewerkingen afgenomen worden. Deze toets meet hoe goed en hoe snel leerlingen automatiseeropgaven maken. Deze toets is erg geschikt om te analyseren of rekenproblemen samenhangen met gebrekkige automatisering van basale rekenvaardigheden.

Tabel gemiddelde vaardigheidsscore

Groepsniveau

	DMT		Spelling 3.0 (niet- werkwoorden)		Spelling 3.0 (werkwoorden)		Begrijpend lezen 3.0		Rekenen & Wiskunde 3.0	
	Landelijk gemiddelde	2018-2019	Landelijk gemiddelde	2018-2019	Landelijk gemiddelde	2018-2019	Landelijk gemiddelde	2018-2019	Landelijk gemiddelde	2018-2019
M3	14 (11–16)	16,6	145 (140–151)	178,1					115 (111–118)	117,5
E3	23 (19–27)	31,0	198 (193–203)	194,5			117 (114–120)	106,9	138 (135–142)	133
M4	44 (39–49)	53,3	237 (233–241)	258,9			133 (131–136)	131,4	162 (160–165)	158,2
E4	48 (44–55)	65,9	263 (259–267)	285,1			138 (136–141)	138,5	182 (179–185)	179,6
M5	63 (58–68)	75,7	295 (291–300)	295,8			154 (152–157)	142,5	203 (200–205)	197,7
E5	68 (63–73)	81,0	311 (307–314)	308,8			159 (157–162)	142,7	214 (212–216)	206,8
M6	77 (73–82)	93,4	317 (314–320)	316,0			174 (171–176)	162,7	227 (226–229)	214,0
E6	82 (76–86)	92,9	333 (330–336)	324,6			178 (175–181)	171,0	239 (237–242)	222,4
M7	89 (85–94)	101,1	349 (344–354)	350,5	135 (132–138)	143,4	189 (187–192)	183,1	251 (249–254)	246,5
E7	93 (88–98)	99,6	357 (354–360)	364,5	137 (133–140)	141,6	194 (192–197)	192,5	260 (258–262)	253,5
B8			364 (362-366)	377,4	142 (139-145)	145,5	204 (201-206)	203	267 (265-269)	265,8
M8	98 (92–102)	117,5	366 (363–369)		142 (139–145)		205 (201–208)		274 (272–276)	

Toelichting schoolnormen en ambitienormen

De uitspraak ‘grootse ambities komen voort uit grootse resultaten’ vormen het uitgangspunt bij het vastleggen van zowel onze school- als ambitienormen. Het ‘kunnen’ is daarbij niet zo’n probleem, het gaat om het ‘willen’, om een zekere mentale opbrengst- en ambitiegerichtheid. Het gaat om de bereidheid alles eruit te halen en het geloof dat er geen belemmeringen zijn. Onze mentale instelling is dan ook dat de ondergrens niet altijd voldoende is. Onze ambitie is om alles uit de kast te halen om de schoolnorm te behalen, en op termijn ook de ambitienorm.

Schoolnorm

Bij het bepalen van de schoolnorm houden we de volgende stappen aan:

1. Huidige gegevens in kaart brengen;
2. Schoolnorm vaststellen: niveau bepalen dat we op school willen halen met onze populatie leerlingen.
3. De uitspraak “*Grootse resultaten komen voort uit grootse ambities”* houden we bij elke stap in gedachten.

Ieder jaar na de M-toetsen bepalen we voor welk vakgebied en voor welke groep(en) we onze schoolnorm willen aanpassen. We bekijken per vakgebied hoe de huidige resultaten zich verhouden tot de schoolnorm. Er zijn 3 scenario’s mogelijk:

Scenario 1

De resultaten van de M-toets liggen hoger dan de schoolnorm. We stellen ons dan de vraag of de schoolnorm hoog genoeg ligt. Willen we de schoolnorm verhogen of is er sprake van een toevalstreffer?

Scenario 2

De resultaten van de M-toets komen overeen met de schoolnorm. Ook hierbij kun je je afvragen of de schoolnorm hoog genoeg ligt. Wil je deze verhogen, om tot betere leerresultaten te komen, of ben je tevreden met het huidige resultaat?

Scenario 3

De resultaten van de M-toets liggen lager dan de schoolnorm. Dit scenario geeft aanleiding tot het inzetten van een verbeteractie. Met het team wordt nagegaan wat de wijze wordt waarop we de schoolnorm het komend jaar willen gaan bereiken.

Ambitienorm

Ambities voor verbetering van leerprestaties gaan hand in hand met realistische, maar ambitieuze streefdoelen. De functie hiervan is om in beeld te brengen of we op koers liggen en/of bijsturing nodig is. Zonder ambities geen betere prestaties. Een ambitienorm houden we aan voor de periode van vier jaar, voor de duur van een schoolplan.

Uitwerking school- en ambitienormen per vakgebied

In onderstaande vakgebieden onze school- en ambitienormen per vakgebied

	Woordenschat 3.0
Schoolnorm	Ondergrens van het landelijk gemiddelde.
Ambitienorm	Het landelijk gemiddelde.
	Begrijpend lezen 3.0
Schoolnorm	Ondergrens van het landelijk gemiddelde.
Ambitienorm	Het landelijk gemiddelde.
	DMT
Schoolnorm	Voor M3/E3: ondergrens van het landelijk gemiddelde. Vanaf M4: het landelijk gemiddelde.
Ambitienorm	Voor M3/E3: het landelijk gemiddelde. Vanaf M4: bovengrens van het landelijk gemiddelde.
	Rekenen & wiskunde 3.0
Schoolnorm	Ondergrens van het landelijk gemiddelde.
Ambitienorm	Bovengrens van het landelijk gemiddelde.
	Spelling 3.0
Schoolnorm	Ondergrens van het landelijk gemiddelde.
Ambitienorm	Bovengrens van het landelijk gemiddelde.